

กลีคลายด้วยลายพิมพ์ดีเอ็นเอ...ปริศนาแห่งโรมานอฟ

สุภาพร สุกสีเหลือง

ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กรุงเทพฯ 10110

E-mail: supaporn@swu.ac.th

พระเจ้าซาร์ นิโกลาที่ 2 จักรพรรดิองค์สุดท้ายแห่งรัสเซีย ถูกโค่นราชบัลลังก์ใน ปี ค.ศ. 1918 พระราชินี (Tsarina) อเล็กซานดรา หรือเรียกสั้นๆ ว่า “ออลิกซ์” เป็นพระราชธิดาองค์ที่สามของเจ้าหญิงออลิกซ์ มีศักดิ์เป็นพระราชนัดดาของควีนวิกตอเรียแห่งอังกฤษ ในสมัยศตวรรษที่ 20 นั้น ยังนิยมแต่งงานในระหว่างพี่น้องใกล้ชิดกัน ทำนองเรือล่มในหนองทองไม่ไปไหน พระมารดาของพระเจ้าซาร์เป็นลูกพี่ลูกน้องกับควีนวิกตอเรีย ความใกล้ชิดทางสายเลือดได้ก่อให้เกิดการถ่ายทอดโรคเลือดแข็งตัวซ้ำ (โรคเลือดไหลไม่หยุด โรคราชวงศ์ หรือฮีโมฟีเลีย haemophilia) มาสู่เจ้าชายแห่งอังกฤษและยุโรปหลายพระองค์ จนควีนวิกตอเรียได้สั่งห้ามคู่สมรสพี่น้อง ที่มีบุตรคนแรกเป็นโรคเลือดแข็งตัวซ้ำห้ามมีบุตรอีก เพื่อหยุดยั้งต่อความทรมานจากโรคร้ายนั้น ผู้ใดฝ่าฝืนมีโทษถึงขั้นประหารชีวิต

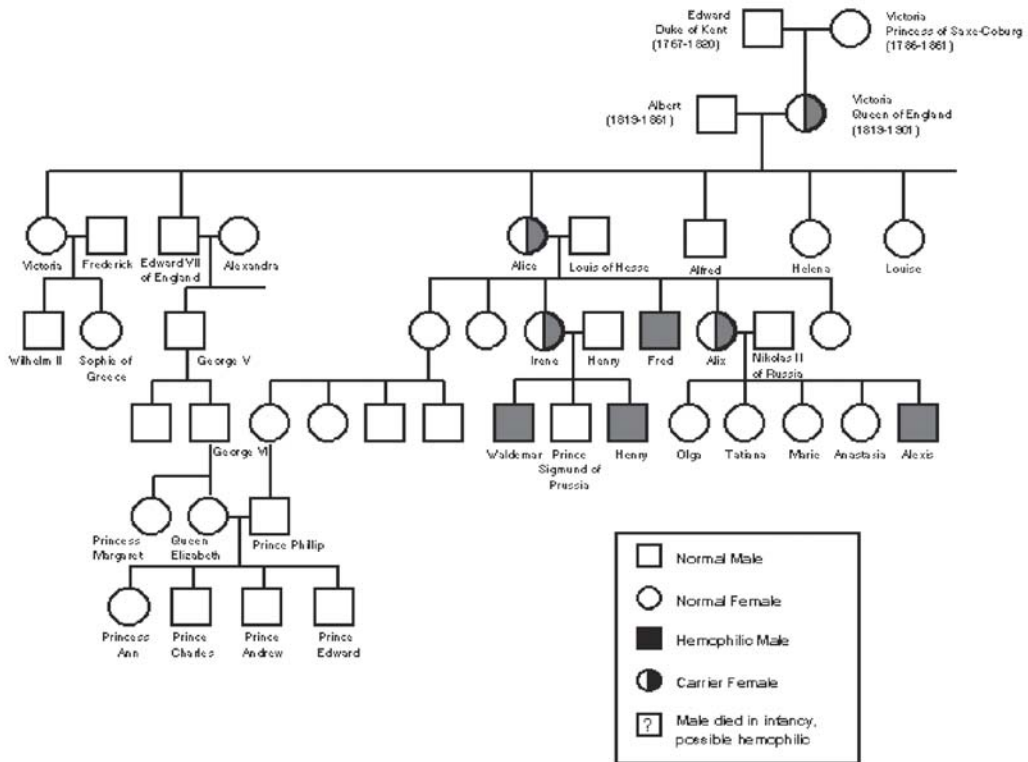

ราชวงศ์สุดท้ายแห่งรัสเซีย พระเจ้าซาร์นิโกลาที่ 2 และพระราชินีอเล็กซานดรา (กลาง) ด้านบนจากซ้าย เจ้าหญิงทาเทียนา เจ้าหญิงโอลกา และ เจ้าหญิงมารี ล่างซ้าย เจ้าชายอเล็กซี ล่างขวาเจ้าหญิงอนาสตาเซีย

เจ้าชายอเล็กซีรัชทายาทองค์น้อยแห่งโรมานอฟ ประสูติเมื่อปี ค.ศ. 1904 ต้องทนทรมานด้วยโรคเลือดแข็งตัวซ้ำ โรคนี้ไม่มีทางที่แพทย์จะรักษาได้ เมื่อเจ้าชายถูกกระแทกหรือเดินไปชนถูกข้อศอกหรือเข่า เลือดจะค้างอยู่ตรงนั้น แผลจะบวมสร้างความเจ็บปวดมาก แม้กระทั่งการเดินธรรมดาบางครั้งก็ยิ่งสร้างความเจ็บปวดแก่พระองค์มาก ไม่มีแพทย์ใดจะสามารถรักษาอาการป่วยของเจ้าชายน้อยได้จวบจนได้มีการเชิญกริกอรี รัสบูติน นักบวชจากไซบีเรีย (ค.ศ. 1869-1916) ผู้ที่ได้รับการขนานนามว่าเป็นผู้วิเศษ พ่อมด หรือนักบวชบ้า เขามีอำนาจจิตสูงในการสะกดจิต ซึ่งทางจิตวิทยาเรียกว่าพีเค หรือไซโคคิเนซิส (psychokinesis) มีสัมผัสพิเศษที่เรียกว่า อีเอสพี (extra sensory perception) มีพลังบำบัดโรคตั้งแต่อายุน้อย มีคาทิพย์ (precognition) และพลังในการสื่อใจคน (telepathy) รัสบูตินสามารถบำบัดความเจ็บปวดของเจ้าชายอเล็กซี ด้วยการบังคับเลือดให้หยุดไหล สะกดเจ้าชายให้คลายความเจ็บปวดและหลับได้

Tsarevich Alexei Nikolaevich (1904-1918)

พงศาวลี (พันธุประวัติ) ของราชวงศ์อังกฤษ เริ่มจากพระนางวิกตอเรียที่มีแอลลีลโรคเลือดไหลไม่หยุด และเป็นต้นตระกูลแห่งเรื่องราวมากมาย ต่อเนื่องกับราชวงศ์รัสเซีย รัสเซีย ออสเตรีย และอิตาลี (แถวที่ 5 ครอบคลุมที่ 4)

จาก www.sciencecases.org/hemo/hemo.asp -

ฮีโมฟีเลีย มี 2 ชนิดประมาณ 80 % ของผู้ป่วยมักเป็นชนิดฮีโมฟีเลียเอ อีก 20 % เท่านั้นที่ป่วยเป็นชนิดฮีโมฟีเลียบี [บางที่เรียกว่าโรคคริสตมาส (ชนิดบี) เพราะพบครั้งแรกในผู้ป่วยชื่อ สตีเฟน คริสตมาส] ทั้งสองชนิดเกิดจากแอลลีลของยีนผิดปกติบนโครโมโซมเอกซ์ (Xq28 และ Xq27.3) เนื่องจากผู้หญิงมีโครโมโซมเอกซ์ 2 โครโมโซม แต่ผู้ชายมีเพียงหนึ่งโครโมโซมเอกซ์ และหนึ่งโครโมโซมวาย ดังนั้นเมื่อเกิดความผิดปกติที่ยีนบนโครโมโซมเอกซ์ จึงแสดงอาการโรคทันทีแต่ในสตรีต้องมีความผิดปกติที่ยีนทั้งสองแอลลีลของยีนเดียวกันบนโครโมโซมเอกซ์ เข้าใจว่าเจ้าชายอเล็กซ์ป่วยด้วยโรคฮีโมฟีเลียเอ

รัสเซีย ก่อนข้างฮิกเกม คุณน้ากล้ว น่าเกลียด นัยน์ตาที่แข็งกร้าว รับประทานนมมาม ใช้อำนาจในทางที่ผิด ทำให้ความสามารถด้านพลังจิตเสื่อมลง ให้

คำทำนายผิดพลาดแก่พระเจ้าซาร์ และพระราชินี ทำให้หลายคนเดือดร้อน ในที่สุดรัสเซียถูกฆ่าตาย และศพของเขาถูกทำลายจนแหลกสลายตามคำทำนายของเขาเอง **นักวิทยาศาสตร์เชื่อว่ารัสเซียน่าจะมีความผิดปกติทางจิต**

ก่อนรัสเซียถึงแก่ความตาย หมอกเหมฆนาการเมืองการทหารในรัสเซียส่อเค้าวุ่นวาย มีการปฏิวัติ แจ็งข้อหลายแห่งทั่วประเทศ มีการทำสงครามระหว่างรัสเซียกับฝรั่งเศสเยอรมนีกับออสเตรีย-ฮังการี เกิดสงครามโลกครั้งที่ 1 (1914-1918) ครั้งแรก ประชาชนให้การสนับสนุนสงคราม แต่เมื่อเยอรมัน แจ็งแกร่งขึ้นและบุกเข้ารัสเซีย ประชาชนถูกบีบให้ปันส่วนอาหารแก่กองทัพ ความอดอยากและขาดแคลนก่อให้เกิดการจลาจลวุ่นวายทั่วไปทั่วประเทศ

พระเจ้าซาร์เองต้องออกรบหลายครั้งโดยคำแนะนำผิดๆ ของรัสเซีย ว่าพระองค์จะมีชัย แต่ในที่สุดพระองค์ถูกบีบให้สละราชบัลลังก์เมื่อวันที่ 15 เดือนมีนาคม ปี ค.ศ. 1917 มีการตั้งรัฐบาลตามระบอบประชาธิปไตย ต่อมาเกิดก่อการปฏิวัติรัฐบาลเพื่อเปลี่ยนแปลงการปกครอง ฝ่ายคอมมิวนิสต์ หรือฝ่ายแดงหรือบอลเชวิค นำโดย วลาดีเมียร์ เลนิน เป็นผู้นำ มีกลุ่มต่อต้านเรียกว่าฝ่ายขาวซึ่งเป็นคนเก่าของพระเจ้าซาร์ ทำการต่อต้าน เรียกร้องราชบัลลังก์คืนแก่พระเจ้าซาร์ ทางกองทัพแดงจึงจับตัวพระเจ้าซาร์ และราชวงศ์เข้าคุกนานกว่า 2 เดือน เพื่อนำมาเป็นข้อเรียกร้องต่อรองกับฝ่ายขาว แต่ฝ่ายขาวรุกเข้ามาอย่างรวดเร็ว จนกองทัพแดงกลัวว่าพระเจ้าซาร์ หนีรอดไปได้ ดังนั้นในคืนวันที่ 16 กรกฎาคม ค.ศ. 1918 ทหารคนสนิทได้ปลุกพระเจ้าซาร์ พระราชินีพร้อมพระราชธิดา 4 พระองค์ พระโอรส แพทย์ประจำพระองค์ ผู้รับใช้ใกล้ชิดอีก 3 คน รวมเป็น 11 คน พวกทหารฝ่ายแดงได้กรูกันเข้ามาในห้อง ยิงด้วยปืนอย่างเมามัน แทะด้วยดาบปลายปืน ศพทั้งหมดถูกนำไปฝังในหลุมตื้นๆ ในเหมืองแห่งหนึ่งใกล้ที่เกิดเหตุ ตอนแรกพวกกบดตั้งใจจะใช้รถไฟทับและกลบ แต่รถไฟเกิดใช้การไม่ได้จึงใช้น้ำกรดราดหน้าอำพรางคดี จากนั้นฝังกลบแบบง่ายๆ บางข่าวอ้างว่าทั้ง 11 ชีวิตถูกราดด้วยน้ำมันแล้วจุดไฟเผา กองทัพแดงประสพชัยชนะหลังจากปลงพระชนม์เรียบร้อยแล้ว พวกทหาร

ก่อการได้โทรเลขไปบอกเลนิน รัสเซียปกครองประเทศแบบคอมมิวนิสต์จนกระทั่งปี ค.ศ. 1990

มีข่าวลือหลายกระแสว่า พระราชินีและพระราชบุตรพร้อมด้วยพระราชธิดา ได้ลี้ภัยไปยังที่ปลอดภัย บางกระแสเล่าว่ามีเพียงบางพระองค์เท่านั้นที่หนีรอดไปได้ ไม่มีปฏิริยาจากประชาชน ไม่มีความพยายามใดๆ ในการติดตามข่าวคราวของราชวงศ์นี้ เพราะความตื่นกลัวว่า ใครก็ตามที่พูดคุยเกี่ยวกับเรื่องนี้จะถูกยิงตายทันทีหรือไม่ก็ถูกส่งไปเข้าแคมป์มีเพียงไม่กี่คนที่รอดตายแล้วมีโอกาสมาเล่าเรื่องราวอันน่าสะพรึงกลัวให้ชนรุ่นหลังได้รับรู้

หลังสงครามการเมืองเสร็จสิ้นลง มีข่าวลือเพิ่มมากขึ้น มีผู้แอบอ้างตัวเป็นราชินีกุล บางคนอ้างว่าเป็นอนาสทาเซีย บางคนเป็นเจ้าหญิงมารี เป็นเจ้าชายอเล็กซี เป็นทายาทของเจ้าชายอเล็กซี บางคนมีประวัติการรักษาโรคมะเร็งที่เลือกอีกด้วย ล่าสุดมี 9 รายที่อ้างเป็นเจ้าชายอเล็กซี 8 คน อ้างเป็นทายาทเจ้าหญิงโอลกาและมารี อีก 7 คนอ้างเป็นอนาสทาเซียและทาเทียนา

เช้าตรู่วันที่ 17 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1920 สาววัยรุ่น ผู้หนึ่งนาม แอนนา แอนเดอร์สัน หรือ ฟลอรีน อันน์เบกานนัต ถูกนำตัวขึ้นมาจากคลองแห่งหนึ่งใกล้กรุงเบอร์ลิน ในสภาพสลบไสลด้วยสภาวะที่อุณหภูมิในร่างกายต่ำกว่าปกติ (hypothermia) เมื่อได้รับการรักษาความบอบช้ำทางจิตดีขึ้น แล้วเธออ้าง

ภาพถ่ายวัยเยาว์ของเจ้าหญิงอนาสทาเซีย

อนาสทาเซีย (1912) และ แอนนา แอนเดอร์สัน (1938)

ตลอดเวลากว่า เธอคือเจ้าหญิงอนาสทาเซียที่รอดตายจากการประหารหมู่

แอนนา แอนเดอร์สันมีหน้าตาละม้ายกับภาพถ่ายตอนเด็ก ๆ ของอนาสทาเซีย และยังรู้เรื่องราวความลับบางอย่างภายในราชวงศ์ซึ่งคนภายนอกไม่มีใครรับทราบเรื่องเลย เรื่องราวของเธอถูกนำมาสร้างภาพยนตร์หลายครั้ง

แอนนา แอนเดอร์สันไม่ยอมพูดภาษารัสเซีย อ้างว่ากระทบกระเทือนใจมากจากเหตุการณ์ที่ถูกคนรัสเซียสังหารครอบครัว เมื่อเจ้าหญิงไอรีนแห่งปรัสเซียซึ่งมีศักดิ์เป็นน้ำสาวได้มาพบกับเธอ เธอได้วิ่งเข้าไปซ่อนตัวในห้องส่วนตัว ต่อมาเมื่อผู้นำตัวเธอไปพบกับสมเด็จพระเจ้าที่ลี้ภัยในปารีส ก่อนเกิดรัฐประหาร สมเด็จพระเจ้าเป็นผู้ที่รักและสนิทสนมกับอนาสทาเซีย และเจ้าชายอเล็กซีมาก ในตอนแรกสมเด็จพระเจ้าก่อนข้างยอมรับแต่ต่อมาได้ปฏิเสธไม่ยอมรับแอนนาเป็นหลาน มีการฟ้องร้องขึ้นศาลในปี ค.ศ. 1968 และ 1970 เธอแพ้คดี ไม่สามารถเรียกร้องฐานันดรกลับคืนได้ แอนนา แอนเดอร์สัน เสียชีวิตในปี ค.ศ. 1984 ด้วยอายุ 83 ปี

ในปี ค.ศ. 1976 นักประวัติศาสตร์ชาวรัสเซีย ได้เริ่มค้นหาหุลุมฝังศพของราชวงศ์โรมานอฟ อีกสามปีต่อมา พวกเขาได้พบหุลุมฝังศพที่ค่อนข้างแน่ใจว่าเป็นหุลุมพระศพราชวงศ์ แต่กลัวอำนาจการเมืองจากรัฐบาลจึงต้องปิดไว้เป็นความลับต่อไปอีก 12 ปีต่อมา เมื่อความรุนแรงทางการเมืองลดน้อยลง อำนาจของบอลเชวิคซึ่งมีเลนินเป็นหัวหน้าสิ้นสุดลง ในเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 1991 จึงได้มีการประกาศการค้นพบหุลุมฝังศพแห่งหนึ่งใกล้เมืองยาคาทารินเบิร์ก การตรวจหลักฐานชุดแรกพบโครงกระดูก 9 ศพ เป็นโครงกระดูกเด็กเพียง 3 คน (จากพระราชบุตรและพระราชธิดา 5 คน) ร่องรอยการอุศพิณอย่างดีด้วยทองและทองคำขาวแสดงว่าต้องเป็นราชินิกุลผู้สูงศักดิ์ การรื้อค้นน้ำกรดได้ทำลายโครงหน้าทำให้ไม่สามารถเปรียบเทียบภาพจากภาพถ่ายได้

ทีมนักวิจัยชาวอังกฤษได้ตรวจดีเอ็นเอจาก

เซลล์ในโครงกระดูกเหล่านั้น ตอนแรกเป็นการตรวจหาดีเอ็นเอในโครโมโซมวาย เพื่อจำแนกว่าเป็นโครงกระดูกชายหรือหญิง จากนั้นทำการตรวจดีเอ็นเอในไมโทคอนเดรียเพื่อพิสูจน์ความเป็นแม่ลูก พบว่าสตรีคนหนึ่งเป็นแม่ของลูกทั้งสาม มีฟันผุมาก ผ่านการรักษาฟันมาอย่างดี การตรวจหาดีเอ็นเอของชายผู้ที่สงสัยว่าเป็นพระเจ้าซาร์ส่อเค้าว่าจะมีปัญหาเนื่องจากเบสลำดับที่ 16169 ของยีนตัวหนึ่งเป็นไซโทซีน 70 % อีก 30 % เป็นชนิดไทมีน ซึ่งปกติดีเอ็นเอในไมโทคอนเดรียควรมีชุดเดียว (n) และน่าจะมีเบสแบบเดียว ครั้งแรกคิดว่าเป็นการผิดพลาดจากการตรวจ เมื่อทำการตรวจครั้งใหม่ก็ได้ผลเหมือนเดิม พระประยูรญาติที่ยินยอมให้นำดีเอ็นเอมาตรวจเทียบเคียงได้แก่ เจ้าหญิงซีเนยีมีบรรดาศักดิ์เป็นหลาน มีเบสลำดับที่ 16169 เป็นไทมีนชนิดเดียวเท่านั้น ท่านดักฟีเฟิลานชายอีกคนหนึ่งมีเบสลำดับที่ 16169 ในไมโทคอนเดรียเป็นไทมีนเช่นเดียวกันทำให้เกิดปริศนาตามมาว่าอาจจะไม่ใช่

ต่อมาในปี ค.ศ. 1994 ได้มีการแก้ไขข้อสงสัยอีกครั้งด้วยเทคโนโลยีดีเอ็นเอที่ดีขึ้น โดยการชุดพระศพของพระอนุชาซึ่งสิ้นพระชนม์ด้วยเนื่องจากตั้งแต่ปี ค.ศ. 1899 ด้วยพระชนม์เพียง 28 พรรษา ผลการตรวจดีเอ็นเอพบว่า พระอนุชามีดีเอ็นเอในไมโทคอนเดรีย ตรงตำแหน่งที่ 16169 สองแบบ คือชนิดไทมีนและไซโทซีนเช่นกันและดีเอ็นเอส่วนอื่นก็สอดคล้องกัน **ทำให้แน่ใจได้ว่าดีเอ็นเอในไมโทคอนเดรียสามารถมีการกลายไปในเซลล์เดียวกัน (heteroplasmy)**

ที่น่าแปลกใจก็คือไม่มีการพบพระศพของเจ้าหญิงอนาสทาเซีย และเจ้าชายอเล็กซี ทั้งสองพระองค์ยังมีพระชนม์ชีพปลอดภัยจวบสิ้นอายุขัยตามข่าวลือหรือว่าถูกเผาจนร่างกลายเป็นเถ้าถ่านตามคำให้การของพวกทหารแดง

ข่าวลือยังอีกอีกด้วยว่า ในวันเกิดรัฐประหารเจ้าหญิงทุกพระองค์ล้วนแต่มีเพชรนิลจินดา ซ่อนอยู่ตามตะเข็บเสื้อผ้าของฉลองพระองค์ที่สวมใส่ ซึ่งน่าจะช่วยให้เจ้าหญิงหลุดรอดพ้นจากกระสุนที่ปลิด

ชีพได้ นอกจากนี้พระสิริโฉมของเจ้าหญิงอนาสทาเซียก็งามเป็นที่ลือเลื่อง น่าจะเป็นเครื่องจูงใจให้มีการแยกเจ้าหญิงออกมาเพื่อผลประโยชน์ทางกาย และเพื่อเก็บทรัพย์สินสมบัติที่พวกทหารต่างก็ต้องการแบ่งปันกัน

ต่อมาในปี ค.ศ. 1993 หลังจาก แอนนา แอนเดอร์สัน ได้สิ้นชีวิตไปแล้วถึง 9 ปี แม้ว่าจะไม่สามารถตรวจดีเอ็นเอของแอนนาได้ เพราะศพของแอนนาได้ถูกเผาไปจนหมดสิ้นแล้ว แต่แอนนามีประวัติการป่วยและรับการผ่าตัดในปี ค.ศ. 1979 ในโรงพยาบาลเจฟเฟอสัน รัฐเวจเจเนีย สหรัฐอเมริกา ที่แพทย์ได้มีการตัดและเก็บเอาชิ้นเนื้อลำไส้เล็ก ออกด้วยน้ำยาฟอร์มอลินและเก็บด้วยพาราฟินหุ้มอย่างดี นอกจากนี้ยังได้เก็บปมรกตของแอนนาได้อีก การเปรียบเทียบดีเอ็นเอจากไมโทคอนเดรียกับเจ้าชายฟิลิปแห่งจักรภพอังกฤษ (ท่านดุกแห่งเอดินเบอระ) ที่มีบรรดาศักดิ์เป็นพระญาติสนิททางฝ่ายพระเจ้าซาร์ อ้านับทางพระบิดา และพระมารดาเป็นพระญาติสนิทข้างพระราชินีอเล็กซานดรา ผลการตรวจดีเอ็นเอยืนยันแน่นอนว่าแอนนาได้เกี่ยวข้องกับราชวงศ์โรมานอฟแต่อย่างใด แต่ดีเอ็นเอของแอนนาสอดคล้องกับหลานสาวคนโตตระกูลชานคาสกา นามว่าฟรานซิสกา (Franziska Schanzkowska) มีอาชีพเป็นงานชาวโปแลนด์ที่หายตัวไปในช่วงที่มีการปรากฏตัวของเจ้าหญิงอนาสทาเซียพอดี

แม้จะมีการยืนยันด้วยลายพิมพ์ดีเอ็นเอ แต่หลายคนยังไม่ปักใจเชื่อ *มิใช่ไม่เชื่อถือผลดีเอ็นเอ แต่ไม่เชื่อการรายงานผลการตรวจดีเอ็นเอมากกว่า* เนื่องจากการเปรียบเทียบแล้วโครโมโซมและไบโอมูตาของนักวิชาการเมื่อ ปี ค.ศ. 1994 ที่กระทำต่อหน้าสื่อมวลชนยืนยันว่า แอนนาเป็นคนเดียวกับเจ้าหญิงอนาสทาเซียอย่างแน่นอน และสงสัยว่าคนงานธรรมดาคนหนึ่งทำไมจึงเก่ง และสามารถวางตัวแบบราชวงศ์ชั้นสูงได้ดี แอนนารู้ความลับและพิธีการของราชวงศ์รัสเซียได้ดีมาก เรื่องบางเรื่องเป็นเรื่องภายในที่บุคคลภายนอกไม่มีทางทราบ แต่แอนนา

ทราบได้อย่างไร เพราะถ้าแอนนาคือคนงานสาวชาวโปแลนด์ที่ผ่านงานหนักน่าจะมีมือที่กระด้าง แต่แอนนามีมือที่อ่อนนุ่ม แอนนาเข้าใจหลายภาษา อังกฤษ เยอรมนี และฝรั่งเศส ไม่น่าที่หญิงโรงงานจะเก่งแบบนี้ได้เธอยังเข้าใจภาษารัสเซียได้ดีแต่เธอไม่ยอมพูด เธอตอบได้เป็นภาษาอื่น โดยให้เหตุผลว่าเป็นภาษาของพวกคนที่มาครอบครัวของเธอ ขนาครองเท้าของแอนนาเบอร์เดียวกับเจ้าหญิง (เบอร์ 36 แต่ฟรานซิสกาสาวโรงงานเบอร์ 38) หลายคนสงสัยว่าฟรานซิสกาทำไมเพิ่งมาโผล่ตอนหลัง ทั้งที่แอนนาคังมานานในฐานะเจ้าหญิง ทำไมไม่มีเพื่อนหรือญาติสนิทฟรานซิสกาจะมาแสดงตัวคนเดียว เป็นฝีมือสร้างสถานการณ์เพื่อเอาใจอังกฤษหรือไม่ แอนนาเคยทำให้มีการพิสูจน์ทุกอย่างเพื่อยืนยันตัวเธอ แม้กระทั่งการตัดสินของศาลเยอรมนีก็ไม่ได้ปฏิเสธว่าเธอไม่ใช่เจ้าหญิงอนาสทาเซีย แต่บอกว่าหลักฐานอ่อนที่จะยอมรับว่าเธอคือเจ้าหญิง

แอนนา แอนเดอร์สัน คนงานธรรมดาที่สามารถสร้างตำนานความเชื่อต่อชาวโลก แม้เธอจะจากไป ศพของเธอถูกเผากลายเป็นเถ้าถ่านอยู่ได้ หลุมศพที่จารึกด้วยชื่อ *“อนาสทาเซีย”* ทุกวันนี้หลายคนยังปักใจเชื่อว่าแอนนา คือเจ้าหญิงอนาสทาเซีย *ผลการตรวจดีเอ็นเอน่าจะมีการตรวจผิดคน* หรือทำเพื่อปกป้องผลประโยชน์บางอย่าง

ในต้นนักวิทยาศาสตร์อาวุโสแห่งสแตนฟอร์ดได้ออกมาโต้แย้งว่า *ผลการตรวจดีเอ็นเอแห่งราชวงศ์โรมานอฟไม่น่าเชื่อถือ* ในที่ได้บินไปนิวยอร์กเพื่อขอเก็บชิ้นส่วนจากกล่องไม้ที่เก็บครรชนของเจ้าหญิงอลิซาเบธ พี่สาวของราชินีอเล็กซานดราที่มีการเปิดโลงของพระนางเมื่อปี ค.ศ. 1982 แล้วได้นอมครรชนนั้นไว้ที่นิวยอร์ก จากหลักฐานด้านนิติเวชโมเลกุลโดยเปรียบเทียบดีเอ็นเอซึ่งได้ผลการตรวจดีเอ็นเอที่ออกมาขัดแย้งกับงานของกิลล์

ผลการตรวจดีเอ็นเอครั้งแรกที่จัดการโดยรัฐบาลรัสเซีย ใช้หลักฐานดีเอ็นเอเปรียบเทียบกับพระราชวงศ์ที่ยังพระชนม์ชีพอยู่ ตามที่รายงานใน

วารสาร *Nature Genetics* ในปี 1994 โดยนักนิติวิทยาศาสตร์ชาวอังกฤษชื่อปีเตอร์ กิลล์ และนักพันธุศาสตร์ชาวรัสเซียพาวเอล อิวานอฟ ซึ่งทำการตรวจเพศ และดีเอ็นเอที่อนันต์จากนิวเคลียสของเซลล์กระดูก นอกจากนี้กิลล์ยังได้ ยืนยันด้วยการตรวจดีเอ็นเอจากไมโทคอนเดรียซึ่งคงทนนานในเซลล์กระดูกและมีการกลายอย่างช้าๆ ทำให้สามารถตรวจยืนยันไปได้ไกลหลายชั่วคน โดยถ่ายทอดมาทางมารดาเท่านั้น เมื่อมีการตรวจดีเอ็นเอจากศพที่ว่า เป็นพระเจ้าซาร์ เทียบกับเจ้าชายฟิลลิป ที่มีศักดิ์เป็นหลานของพระราชินี และพระประยูรญาติอีก 2 องค์ที่เป็นญาติข้างย่า ซึ่งไนท์แย้งว่า การที่ศพถูกทับถมมานานอยู่ในดินกว่า 70 ปี ดีเอ็นเอน่าจะถูกทำลายเป็นท่อนสั้นๆ ไม่เกิน 250 คู่เบส แต่กิลล์สามารถเปรียบเทียบดีเอ็นเอจากศพได้ยาวถึง 1,223 คู่เบส กระดูกเหล่านั้นน่าจะมีการเจือปนแทรกแซง ยิงนำมาเปรียบเทียบกับกระดูกชิ้นส่วนใหม่ของคนที่ยังมีชีวิตอยู่ยังไม่่าเชื่อถือ

กิลล์พยายามโต้แย้งข้อคัดค้านของไนท์ แต่มีนักวิทยาศาสตร์อีกหลายคนเห็นด้วยกับไนท์ เช่น ปีเตอร์ เดอ นิฟฟี จากเนเธอร์แลนด์ ซึ่งถูกกีดกันในความร่วมมืองานพิสูจน์ครั้งแรก ตอนนั้นกิลล์ปฏิเสธที่จะใช้ผ้าโพกศีรษะที่บาดเจ็บของพระเจ้าซาร์มาหาดีเอ็นเอโดยอ้างว่าดีเอ็นเอสลายไปแล้ว

แต่ก็ยังมึนนักวิทยาศาสตร์อีกหลายคนเชื่องานของกิลล์โดยอ้างว่าสามารถเพิ่มจำนวนดีเอ็นเอได้มากมายด้วยวิธีการที่แม่นยำจากปฏิกิริยาถูกโซ่พอลิเมอเรส (Polymerase Chain Reaction, PCR)

ทำไมถึงมีผู้แอบอ้างมากมาย? ทำไมทางการรัสเซียและทางการเยอรมนี ต้องพยายามพิสูจน์เรื่องนี้? แต่ทางการอังกฤษกลับเพิกเฉยต่อการอ้างตัวเป็นราชินีลูก?

คำว่าอนาสทาเซียเป็นภาษารัสเซีย แปลว่าฟื้นคืนชีพ ในปี ค.ศ. 1995 ได้มีการค้นพบอนาสทาเซีย เจ้าชายอเล็กซี และมีการเรียกร้องมรดกที่พระเจ้าซาร์

ส่งออกนอกประเทศก่อนการปฏิวัติรัฐประหาร สมบัติมหาศาลเหล่านี้ถูกซ่อนไว้ในหลายธนาคาร โดยส่งไปทางเรือรบอังกฤษ เมื่อ ปี ค.ศ. 1916 ภายหลังจากตายของรัสเซียไม่นาน กล่าวกันว่าสมบัติที่ถูกส่งออกนี้มีถึง 150 ลัง เป็นทองคำหนักถึง 5 ตันครึ่ง ผ่านประเทศญี่ปุ่นและสหรัฐไปฝากไว้ที่ธนาคารแบริงบราเธอร์ แต่ไปไม่ถึง คาดว่ายังคงถูกเก็บไว้ที่ธนาคารมิชซูบิชิและในยุโรปอีกหลายแห่ง

อีกข่าวลือหนึ่งเล่าว่าเจ้าหญิงที่บาดเจ็บและเจ้าชายอเล็กซี ได้รับการช่วยเหลือไปยังสหรัฐ เจ้าชายอเล็กซีได้ใช้ชื่อ ฟิลลิปส์ ยูซโซพอฟ สมรสและมีบุตรชายหนึ่งคน ทั้งสองพระองค์เสียชีวิตเมื่อ ปี ค.ศ. 1920 นอกจากนี้ก็ไกลออกไปอีกซีกโลกหนึ่งที่เมืองแวนคูเวอร์ ได้มีการพบหลุมฝังศพแห่งหนึ่งจารึกชื่อผู้เสียชีวิตเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน ค.ศ. 1977 ว่า “อเล็กซี นิโคเลวิช เวราวิช รัชทายาทแห่งรัสเซีย” ข่าวเล่าว่าภริยาหม้ายของเขาเล่าว่าสามีได้รับการช่วยเหลือให้หนีรอดออกมาได้ เธออยากให้มีมีการตรวจดีเอ็นเอสามีโดยห้องปฏิบัติการสัก 10 แห่งเพื่อยืนยันฐานันดรที่แท้จริง

ทุกวันนี้การตรวจลายพิมพ์ดีเอ็นเอ สามารถพิสูจน์ใช้เป็นหลักฐานยืนยันบุคคลได้แน่นอนแม่นยำมากขึ้น ข้อสงสัยอยู่ที่ขั้นตอนการเก็บหลักฐาน ชิ้นส่วนที่ส่งให้ตรวจ และการรายงานผลต่างหากที่อาจคลาดเคลื่อนได้หากมีการใช้อธิพลเข้าครอบงำจำเป็นที่จะต้องมีส่วนปฏิบัติการตรวจดีเอ็นเอที่น่าเชื่อถือหลายแห่งร่วมกันตรวจ และยืนยันผลที่จะต้องตรงกัน จึงจะสร้างความเชื่อถือได้ ห้องปฏิบัติการตามมหาวิทยาลัยน่าจะเป็นอีกทางเลือกหนึ่ง ซึ่งในประเทศไทยยังมีจำนวนน้อยเหลือเกิน ในอนาคตน่าจะมีจำนวนมากกว่านี้ เพื่อรองรับปัญหาที่กำลังเพิ่มตามมา เช่น การตรวจยืนยันความเป็นพ่อ-แม่-ลูก การตรวจดีเอ็นเอของเชื้อไวรัสร้ายแรง การตรวจดีเอ็นเอของสัตว์เลี้ยงแสนรัก การตรวจดีเอ็นเอเพื่อแสดงความเป็นเจ้าของ ฯลฯ

เอกสารประกอบการเรียบเรียง

Lewis, R. 2005 *Human Genetics: Concepts and Applications*. McGraw-Hill, New York, p. 15, 37, 271.

Tamarin, R.H. 2002. *Principles of Genetics*. 7th McGraw-Hill, New York, p.100-101.

Stone, R. 2004. Buried, recovered, lost again? The Romanovs may never rest. *Science* 303: 753.

www.geocities.com/Hollywood/Academy/4743/anastasia

www.royalty.nu/Europe/Russia/Anastasia.html